

Susanne Ohlsson, Utredare
Tfn: 0345-18049
E-post: susanne.ohlsson@hylte.se

2022-05-06

Kommunstyrelsen
2020 KS0377

Ärendebeskrivning Ersättning för förlorad arbetsförtjänst för egna företagare

Uppdrag

Kommunfullmäktige beslutade vid sitt sammanträde 5 maj 2022 att återremittera ärendet om organisationsförändringar inför nya mandatperioden för att komplettera ärendet med hur ersättning för förlorad arbetsförtjänst för egenföretagare ska kunna hanteras i likhet med förlorad arbetsförtjänst vid anställning. Omvärldsbevakning bör ske med hur andra kommuner gör. Vidare ska ersättning för förlorad ersättning från a-kassan eller ersättning för föräldraledighet infogas i ersättningsreglementet.

Omvärldsanalys

Kommunledningskontoret har undersökt hur ett antal kommuner hanterar ersättning för förlorad arbetsförtjänst för egna företagare samt ersättning för förlorad a-kassa och föräldrapenning.

Götene kommun

Egenföretagares ersättning grundas på månadsinkomsten i verksamheten. Månadsinkomsten ska bekräftas genom intyg av revisor. Om inkomstbortfallet inte kan styrkas på detta sätt ska inkomstbortfallet grundas på senast taxerad inkomst från föregående år. Kopia på senaste besked om slutlig skatt från Skatteverket ska i så fall lämnas till lönekontoret. Det innebär exempelvis att för år 2019 ska besked från 2018 lämnas in, som avser inkomståret 2017. Som alternativ ersättning för förlorad arbetsförtjänst kan egen företagare ansöka om schablonberäknad årsinkomst. Som villkor för schablonberäknad årsinkomst krävs att företaget är registrerat och bedrivs i aktiv form. Dessutom krävs att egenföretagaren kan redovisa och styrka godtagbara skäl för varför det inte går att visa upp faktisk förlorad arbetsförtjänst. Exempel på ett sådant skäl kan vara att det egna företaget har en ojämn omsättning eller liknande vilket i så fall styrks genom tidigare årsredovisningar och löneuttag. Schablonberäknad årsinkomst betalas ut med 42 % av kommunstyrelsen ordförande årsarvode (för närvarande 265 000). Kommunstyrelsens arbetsutskott godkänner årsvis om schablonberäknad årsinkomst ska betalas ut.

Götene kommun har inget i sina ersättningsbestämmelser om ersättning för förlorad a-kassa eller föräldrapenning.

Norsjö

Förtroendevald, med speciella arbetstider eller särskilda arbetsförhållanden i övrigt, kan erhålla ersättning för förlorad arbetsinkomst inklusive semesterersättning samt pensionsförmåner för sådan arbetstid som inte går att fullgöra på grund av arbetets art. Den förtroendevalda kan då välja mellan att få ersättning med 1.25 gånger den kalenderdagsberäknade sjukpenning som försäkringskassan skulle ha utbetalt enligt sjukpenningnivå eller att ersättningen grundas på intyg från revisionsbyrå.

För arbetslös, föräldraledig eller sjukskriven är den förlorade arbetsinkomsten lika med den uteblivna ersättningen.

Sorsele

Intyget ska vara utfärdat av antingen huvudarbetsgivare eller revisionsbyrå. För egen företagare kan även inkomstuppgift från den senaste deklarationen utgöra underlag.

Götene kommun har inget i sina ersättningsbestämmelser om ersättning för förlorad a-kassa eller föräldrapenning.

Tibro

För egenföretagare ska beloppet som förlorad arbetsinkomst uppkommit till styrkas på lämpligt sätt, exempelvis av företagets revisor. Intyget lämnas till personalredogöraren för respektive nämnd vid mandatperiodens början, samt vid förändring av inkomst. För egenföretagare som inte kan verifiera till vilket belopp förlorad arbetsinkomst uppkommit erhålls ett schablonbelopp motsvarande 50 % av tidigare angivna högsta belopp, det vill säga 156 kr per timme respektive 1 250 kr för en och samma dag.

För ledamot eller ersättare som är föräldraledig likställs förlorad föräldrapenning med förlorad arbetsinkomst. Person med a-kassa nämns inte i bestämmelserna.

Trosa

Förtroendevald som är egenföretagare eller fri yrkesutövare intygar egen timlön, samt styrker denna genom intyg från Försäkringskassan, alternativt senaste slutskattsedeln.

Trosa kommun har inget i sina ersättningsbestämmelser om ersättning för förlorad a-kassa eller föräldrapenning.

Värmdö

För egenföretagare baseras ersättning för förlorad arbetsinkomst på vid var tid gällande sjukpenninggrundande inkomst (SGI).

Värmdö kommun har inget i sina ersättningsbestämmelser om ersättning för förlorad a-kassa eller föräldrapenning.

Laholm

För förtroendevalda som kan visa att en arbetsinkomst förlorats men inte till vilket belopp ska den senast fastställda taxerade förvärvsinkomsten utgöra underlag för beräkning av ersättning för förlorad arbetsinkomst.

Förtroendevalda har rätt till ersättning för styrkt förlorad arbetslöshetsersättning respektive föräldrapenning med högst det belopp fullmäktige beslutat.

Falkenberg

Med "Egenföretagare" avses ägare till enskild firma alternativt delägare i handelsbolag. Egenföretagares ersättning grundas på månadsinkomsten i verksamheten. Månadsinkomsten ska styrkas genom intyg av revisor. Med egenföretagare avses personer som innehar F-skattsedel eller som efter en individuell prövning har bedömts tillhöra denna yrkeskategori av personalchefen. Om inkomstbortfallet inte kan styrkas på detta sätt ska inkomstbortfallet grundas på den årsinkomst som har anmälts till Försäkringskassan eller inkomsten (netto) enligt den senaste till Skattemyndigheten inlämnade självdeklarationen. Bestyrkt kopia på anmälan till Försäkringskassan alternativt på självdeklarationen ska i så fall ges in till kommunledningskontoret.

Falkenberg kommun har inget i sina ersättningsbestämmelser om ersättning för förlorad a-kassa eller föräldrapenning.

Förslag

De kommuner som kommunledningskontoret har tittat på har valt olika lösningar.

Kommunledningskontoret har utifrån omvärldsbevakningen och de diskussioner som var på kommunfullmäktiges sammanträde 5 maj 2022 tagit fram tre alternativ för ersättning till egna företagare. Kommunledningskontoret förespråkar först och främst alternativ 1 eftersom detta är det som är mest likt hur anställda redovisar sin timlön till kommunledningskontoret.

Kommunledningskontoret rekommenderar också att alternativ 3 används som alternativ om inte alternativ 1 är möjligt.

1. Den som är egen företagare lämnar in ett intyg på timlön från en auktoriserad revisor. Intyget ska motsvara det intyg på timlön som en anställd hade fått av sin arbetsgivare. Vad som räknas in i intyget är upp till revisorn själv att bedöma.
2. Ersättningen baseras på intyg om sjukpenningsgrundande inkomst (SGI) eller på senaste beskedet på slutgiltig skatt på inkomst från Skatteverket. Intyget multipliceras med 1.03 för att motsvara en löneutveckling, eftersom SGI och besked om slutgiltig skatt har en fördröjning i förhållande till nuläge för egna företagare. Årsinkomst (inkl. uppräknings) delas på 12 för att få fram månadsinkomsten, och den delas i sin tur med 165¹ för att få fram timlön, om detta inte framgår på intyget. Framgår antal årsarbetstimmar delas årsinkomsten med antalet årsarbetstimmar.
3. Om något av de ovanstående alternativen inte fungerar kan den förtroendevalde begära en schablonberäknad timlön. Egenföretagaren måste i sin begäran redovisa och styrka godtagbara skäl för varför det inte går att redovisa timlön på något annat sätt, t.ex. för att företaget är nystartat. Det är kommunstyrelsens arbetsutskott som beslutar om den förtroendevalde ska beviljas en schablonberäknad timlön. Den schablonberäknade timlönen bygger på timersättning som finns i bestämmelser för arvoden till förtroendevalda. Ett beslut om schablonberäknad timlön gäller som längst i ett år eller tills ett nytt intyg lämnas in.

När det gäller ersättning för förlorad a-kassa eller förlorad föräldrapenning som också var en del i återremissen föreslår kommunledningskontoret att den förtroendevalde ska skicka in

¹ Det vanligaste sättet att räkna ut en timlön utifrån en månadslön/-inkomst är att dela månadslönen/-inkomsten med 165.

arbetsgivarintyg för a-kassa respektive intyg på SGI för föräldrapenning på samma sätt som en anställd och på så sätt få ersättning för förlorad arbetsförtjänst.

Emma Gröndahl
Kommunchef

Susanne Ohlsson
Utredare